

DOMAČI GLASOV

Stev. 12.
Celovec,
30.VII.1945.

Italija Tito Sovjeti

Pietro Nenni, voditelj italijanske socialistične stranke in v sedanji italijanski vladi poleg krščanskega demokrata De Gasperija najmočnejši mož, je dal ameriškemu dnevniku "New York Post" daljšo izjavo, iz katere povzemamo naslednje poglavitne in zanimive misli:

"Edina rešitev italijanskega ustavnega vprašanja je republika. Vladarska rodbina je soudeležena pri zločinski odgovornosti za našizem in za vojno. Največja potreba moje domovine danes je svobodno in popolno izražanje ljudske volje s pomočjo volitev. Ko bomo izvolili docela pravo in ustrezajoče ustavodajno narodno zastopstvo, bo socialistična stranka, če dobi oblast, začela reševati dve veliki vprašanji: agrarno reformo in socializacijo velike industrije.

Če bi Tito vzel Trst ali kakó drugo področje na skupni meji, bi ustvarilo to nevarna nasprotstva. Italija nikakor ne more sprejeti nobene rešitve s silo. Vprašanje naših meja je na videz težavno, ker segajo posamezne narodnostne skupine druga v drugo. Toda to vprašanje ni nerešljivo. Mi smo pripravljene razgovarjati se o tem s Titom naravnost in upamo, da bi se dosegel sporazum. Dokler sporazuma ne bo, upamo, da bodo zavezniki imeli zaseden Trst in sporna področja. Po mojem bi bilo treba popraviti mejo tako, da bi čim manj naših ljudi ostalo izven naših meja, in pa, da bi bile pravice manjšin trdno zavarovane. Trst pa je docela italijanski. Nočemo, da bi Trst ostal jadranski Gdansk. Pomniti je treba, da je Trst evropsko vprašanje. Rešitev tega vprašanja zadeva Avstrijo, Madžarsko in Češkoslovaško.

Ne želimo in ne nameravamo vreči Italije v objem makijem. skušamo in upamo upostaviti tu pravo demokracijo ter po ustavni poti izvesti socialne in politične preosnove, ki so po mojem za novo življenje Italiji neobhodno potrebne. Zlasti pa želimo ostati evropci in nočemo sprejemati zapovedi zase ne iz Moskve, ne iz Washingtona ali iz Londona, temveč z vsemi tremi sodelovati za koristi demokracije in pravice.

"POGLEJTE VENDAR, SAJ NISMO TAKI!.." Sovjeti bi radi dopovedali evropcem, da niso proti veri in Cerkvi. Zato so uvedli na Madžarskem isto novo taktiko. Tam namreč pustijo zdaj duhovnike v miru, še celo protežirajo jih. Duhovniški kolar je najboljša propustnica. Sami so duhovščini nasvetovali, naj na cerkve in župnišča napišejo "Samostan", da s tem poslopja obvarujejo konfiskacije. S to svojo novo taktiko bi radi lahkovernim evropcem dopovedali, da vendar niso taki, kot jih slika protikomunistična propaganda. Z druge strani pa si obetajo, da bodo s svojo novo politiko protežiranja Cerkve in duhovščine počasi dosegli, da bo ljudstvo duhovščino in Cerkev zaradi privilegirane stališča počasi zasovražilo. Potem bodo pa rekli: "Mi smo Cerkvi dobro hoteli, ampak ljudstvo je proti njej."

JUDJE imajo na Madžarskem in v Romuniji, kakor pač povsod v Sovje-

tiji, največji vpliv. Če kdo na noben drug način ne more dobiti potrebne dovoljenja, se izda za juda, ki gre iskat svojo ženo, pa mu je takoj odprt ves svet.

DOBRO SO JIH IZUCILI. Kmalu po odhodu Sovjetov so se vršile v okolici Dunaja volitve v delavske organizacije. Komunisti niso dobili niti enega zaupnika, pač pa se je močno dvignilo število socialnih demokratov. Staro pravilo: Kdor je komunista sam okusil, je ozdravljen.

KOROŠKI SLOVENCİ so povečini simpatizirali z OF. Sele ko so se na Koroško priklatile srbske in hrvaške partizanske tolpe ter na debelo ropale, se nekateri spregledali. Druge je spametovalo pripovedovanje beguncev od onstran Karavank. Najbolj spregledujejo zdaj, ko se vračajo na Koroško, ljudje, ki so živeli pod sovjetsko okupacijo v Gradcu in oklici. Tem Korošci še največ verjamejo. Ob njihovem pri-

povedovanju pa tudi počasi uvidevajo, da to, kar slovenski begunci pripovedujejo o komunizmu v Sloveniji, ne more biti zlagano.

"NE PROTI SVOJI VOLJI." Scottish Sunday Express je prinesel 10. junija t.l. na 8 str. članek o pošiljanju osvobojenih Poljakov iz Nemčije na Poljsko. V zadnjem odstavku pa pravi glede beguncev sploh: "Položaj preseljenih oseb (displaced persons) vseh narodnosti ostane nespremenjen. Nobena taka oseba razen Rusov ne bo iz krajev pod angleško ali ameriško zasedbo vrnjena v domovino v pokrajine Vzhodne Evrope proti njeni volji."

GLOBOČNIKOV SAMOMOR. Iz Eight Army News posnemamo, da so visoko v koroških planinah zajeli Angleži v najhni skupini nacistov tudi Odila Globočnika, poveljnika SS in policije na področju Jadranskega Primorja, ki se je pozneje v zaporu zastrupil s ciankalijem. Globočnik, ki je bil član Reichstaga in eden Hitlerju najbolj zvestih, širši slovenski javnosti ni dosti znan. Gotovo pa je, da je kot glavni nacistični opolnomočenec zastopal približno pred 1 letom na Primorskem nemške interese v razgovorih z OF. Pri teh razgovorih, ki so imeli za glavni cilj nenapadalni pakt med Nemci in partizani, sta bila prisotna tudi znana primorska OF-arska veljaka Bevk in Vilfan, od Italijanov pa tržaška grofa, ki sta zastopala interese svojih veleposestev. Radi neprestanih napadov in hajk namreč nista mogla pripraviti svoje žetve. Razgovori so uspeli. To se je pokazalo tudi v praksi. Približno mesec dni komunisti niso niti enkrat minirali tržaške proge. Ta čas so nemški transporti dan in noč vozili svoje čete in drug vojaški material na južno fronto. To neizpodbitno dejstvo zopet znova dokazuje, kako malo je bila slovenskim komunistom mar za svoboda slovenskega naroda.

PROCES PROTI 25 MIHAJLOVIČEVIM LJUDEM se je te dni pričel v Belgradu.

RADIO LONDON: Osnove zunanje politike se po Attleejevi zmagi ne bodo spremenile, to pa se ne pravi, da bi tudi metode ostale iste. Prav tako ni treba, da bi zaradi tega krenili v linije kontinuitete. Standart v Jugoslaviji se mora zboljšati in to v glavnem s pomočjo UNRRA. Tempson, kapl. zastopnik piše, da je v Jugoslaviji skrajno nezadovoljivo stanje in da je treba na vsak način pre-

prečiti lakoto. Liberator piše: Delavska stranka bo svet uredila brez vojne. Zato pa ne bodo niti Francu niti grškim monarhistom nič pomagale udanostne brzojavke, ki jih pošiljajo v London. Prav tako pa ne bomo dopustili, da bi nas v nekaterih osvobojenih ali okupiranih deželah postavljali pred dovršena dejstva."

NOVICE IZ DOMOVINE berete najrajši. Če hočete, da jih bomo prinašali čim več, nam jih morate pošiljati. Marsikdo prejme kako pismo ali ustno sporočilo, ki bi zanimalo vso slovensko begunsko javnost. Zakaj nam takih novic sproti ne poročate? Vsi morate s svojim sodelovanjem pomagati, da bo postal naš list še zanimivejši. Poročila oddajajte slovenskim taboriščnim vodstvom, ki jih bodo pošiljala uredništvu.

DOMOBRANCI REŠENI? Vedno bolj se vzdržuje vest, zlasti v Hrvaških emigrantskih krogih, da so hrvaški protikomunistični borci pri Zagrebu rešili par tisoč slovenskih domobrancev. Številke navajajo različne: od 2.000 - 5.000. Točno vemo le to, da so svoj čas večje število slov. domobrancev odpeljali v taborišče v Svetine pri Zagrebu, o čemer smo že poročali. Če je vest o rešitvi resnična, smo hrvaškim protikom. borcem za to dejanje hvaležni.

O SKRIVACIH v Sloveniji smo dobili sporočilo, da se na Gorenjskem res le bolj skrivajo, dočim da so na Dolenjskem bolj aktivni. Partizani se tam ne upajo v patrolje drugače kot s celo brigado ali vsaj bataljonom.

"DEMobilizacija" v TITOVINI. Za zunanji svet daje Tanjug izjave, da Jugoslavija demobilizira. V resnici pa so mobilizirali letnike 1905 - 1927, češ, da "se je položaj poslabšal."

V LJUBLJANI SO ZAPRTI med drugimi: Jugan, šol.nadz. Grad, frančišk. kan p. Klavdij, ki se je pred kratkim vrnil iz Dachaua, dr. Leskovec, g. Mašičeva in hčerka.

POVELJNIK NARODNE MILICE v Ljubljani je podnarednik Bevec Tone, ki so ga partizani povišali v podpolkovnika.

HUDI NEMIRI so izbruhnili med političnimi jetniki v zloglasni rimski ječi Regina ceoli. Vlada je poslala tja komunističnega voditelja Togliattia, ki pa ni mogel nič opraviti. Zdaj prosi rodbine jetnikov, naj svoje v ječi pomirijo.